

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การศึกษาประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อต่อองค์พระธาตุสี่แก้ว
เพื่อสร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนบ้านสี่แก้วอย่างมีส่วนร่วม”

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG51E0046

โครงการ : การศึกษาประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อต่อองค์พระธาตุสี่แก้วเพื่อ
สร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนบ้านสี่แก้วอย่างมีส่วนร่วม”

หัวหน้าโครงการ : นางสาวพรณิกา ฉายากุล

ระยะเวลาดำเนินโครงการ : 1 มิถุนายน 2551 ถึง 31 กุมภาพันธ์ 2553

โครงการ “การศึกษาประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อต่อองค์พระธาตุสี่แก้วเพื่อสร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนบ้านสี่แก้ว ตำบลสี่แก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด อย่างมีส่วนร่วม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อของชาวบ้านสี่แก้วที่มีต่อองค์พระธาตุสี่แก้ว โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนการนำองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อ ที่มีต่อองค์พระธาตุสี่แก้ว มาออกแบบวิธีการสร้างการเรียนรู้ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กและเยาวชนบ้านสี่แก้วอย่างยั่งยืน

การศึกษานี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนบ้านสี่แก้ว โดยนักวิจัยชุดนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กระบวนการทำงานเริ่มต้นด้วยการกำหนดเนื้อหาที่จะทำการศึกษา การวางแผนการทำงานระหว่างทีมวิจัยชุดนักวิชาการกับทีมวิจัยจากชุมชน และการวางแผนกิจกรรมในขั้นตอนการปฏิบัติการเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เพื่อสร้างสำนึกรักท้องถิ่นให้กับเยาวชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่มีความยั่งยืนในอนาคต

ผลจากการศึกษา พบว่า ข้อมูลทางด้านประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อที่ชาวบ้านมีต่อองค์พระธาตุสี่แก้ว ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเป็นข้อมูลที่สามารถนำมากระตุ้นให้กลุ่มเยาวชนเกิดสำนึกรักท้องถิ่น ในขณะเดียวกันกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลนับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการ “สร้างคน” ให้เป็นนักพัฒนาที่สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากกระบวนการทำงานมาต่อยอดการดำเนินกิจกรรมโครงการภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้กิจกรรมหรือรูปแบบการสร้างการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการก่อให้เกิดความสัมพันธ์และความร่วมมือของคนในท้องถิ่น ตลอดจนการเกิดแนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น มัคคุเทศก์น้อย การขยายผลด้านการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์บ้านสี่แก้ว ในระยะต่อไป

คำสำคัญ : ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น บ้านสี่แก้ว พระธาตุสี่แก้ว สารคดีสี่แก้ว พิพิธภัณฑ์

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การศึกษาประวัติศาสตร์ ตำนาน ความเชื่อต่อองค์พระธาตุสี่แก้ว
เพื่อสร้างการเรียนรู้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชนบ้านสี่แก้วอย่างมีส่วนร่วม”

Abstract

A research titled on “A study on history, legend, belief toward Srikaew Pagoda, which lead to create a participatory learning process among Srikaew’s juvenile, Srikaew sub-district, Muang district, Roi-Et province. ” The study aims to study and collect pieces of significant date on history, legend, belief toward Srikaew Pagoda by using the participatory learning process (PAR) as a significant tool of the study. From the outcome of the study and the knowledge gained, resulted the participatory learning process which lead to support a substantially development to the Srikaew’s juvenile and Srikaew community. Due to the study which emphasis on the juvenile’s participatory leaning process of Srikaew community, the research team from Mahasarakham University began the process by working with the community in terms of designing the outline of the of the research, methodology of gaining the data and date classification. The participatory leaning process by the juvenile takes part in the beginning of the process of eliciting the data on community’s history and the community local wisdom. This leaning process is the key to invoke the awareness on the community identity, local wisdom conserving, and in the end lead the support of a community sustainable development. Therefore, the outcome of the study found pieces of significant date on community history, legends and beliefs toward Srikaew pagoda. Moreover, the juvenile’s participatory learning process was successful through out the process of eliciting the community’s date. The data on community history, legends, beliefs and local wisdom enhances Srikaew people to have sense of belonging of their own community. Invoke the awareness on their own local identity, valuing and conserving local wisdom, which in the end will lead to the sustainable development of the community.